

ตัวเลขจ้างงานสหรัฐ เงินดอลลาร์ และค่าเดือนจากเบอร์นินเก้

Author: ดร.บัณฑิต นิจถาวร

ประธานกรรมการ , สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

Created: 17/04/2014

อาทิตย์ที่แล้ว มีข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจสหรัฐที่น่าสนใจหลายข่าว วันนี้ก็เลยอยากจะเขียนเรื่องนี้

เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแฟนคอลัมน์ “เศรษฐศาสตร์บัณฑิต” ในเรื่องที่น่าสนใจและควรติดตาม

เรื่องแรก คือ ตัวเลขการจ้างงานสหรัฐประจำเดือนกุมภาพันธ์ที่ออกมาช่วงต้นเดือนนี้ เป็นตัวเลขที่ค่อนข้างดี คือ มีการจ้างงานใหม่สุทธิ 175,000 ตำแหน่ง สูงกว่าตัวเลขเดือนมกราคมปีนั้นและธันวาคมปีที่แล้วที่ออกมาประมาณ 94,000 ตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม ในเดือนเดียวกันคือกุมภาพันธ์อัตราการว่างงานปรับสูงขึ้นเป็นร้อยละ 6.7 สูงกว่าเดือนมกราคมที่อัตราอยู่ที่ร้อยละ 6.6 ทั้งตัวเลขการจ้างงานและอัตราการว่างงานค่อนข้างสำคัญ เพราะทางการสหรัฐให้น้ำหนักกับตัวเลขสองตัวนี้ค่อนข้างมากในการทำนโยบาย ตัวเลขการจ้างงานมีความสำคัญในแง่การเมือง เพราะเป็นตัวเลขที่ชี้ว่า นโยบายเศรษฐกิจสหรัฐประสบความสำเร็จหรือไม่ในการนำมาสู่การมีงานทำของประชาชน ส่วนตัวเลขอัตราการว่างงาน ตลาดการเงินให้ความสำคัญเพราะธนาคารกลางสหรัฐให้น้ำหนักกับอัตราว่างงานในการทำนโยบาย จากที่ได้ระบุว่า อัตราการว่างงานควรต้องต่ำกว่าร้อยละ 6.5 ก่อนที่ธนาคารกลางจะพิจารณาผ่อนคลายนโยบายการเงิน

ในการวิเคราะห์สิ่งที่ต้องตระหนักก็คือ ทั้งอัตราการว่างงานและตัวเลขการจ้างงานเป็นตัวเลขที่มีความผันแปรสูง จนบางครั้งนำมาสู่การวิเคราะห์ที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสัญญาณการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ การจ้างงานที่เพิ่มขึ้นเดือนมกราคม และธันวาคมปีที่แล้ว 94,000 ตำแหน่งต่อเดือนจะหมายถึงการเพิ่มของตำแหน่งงานใหม่ประมาณ 1.1 ล้านตำแหน่งต่อปี ขณะที่ตัวเลข 175,000 ตำแหน่ง ภายใต้ออกมาในเดือนกุมภาพันธ์ หมายถึงการจ้างงานใหม่ประมาณ 2.1 ล้านตำแหน่งต่อปี และถ้าเราดูตัวเลขนี้ย้อนหลังตั้งแต่ปี 2011 การเพิ่มขึ้นของตำแหน่งงานใหม่จะอยู่ที่ประมาณ 2 ล้านตำแหน่งต่อปี ดังนั้นตัวเลขเดือนกุมภาพันธ์ที่ออกมาสูง ก็ต้องถือว่าเป็นข่าวดีที่ยืนยันว่า จำนวนตำแหน่งงานใหม่ทั้งปีจะเพิ่มขึ้นในอัตราใกล้เคียงกับที่ผ่านมา ทำให้มีเหตุผลที่ธนาคารกลางสหรัฐจะลดทอนการอัดฉีดของมาตรการคิวอีต่อไป แต่ในอีกแง่หนึ่ง ตัวเลขก็ชี้ว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐในแง่การจ้างงานใหม่ยังไม่ได้ดีขึ้น คือเศรษฐกิจยังฟื้นตัวในระดับที่เพิ่มตำแหน่งงานใหม่ประมาณปีละ 2.1 ล้านตำแหน่ง ไม่ได้แตกต่างจากเดิม

เรื่องที่สอง คือ ความสำคัญของเงินดอลลาร์สหรัฐในระบบเศรษฐกิจการเงินโลกที่มีขีดคิดมาจากหนังสือเล่มใหม่ของ เอสวาร์ ปราสาท

(Eswar Prasad) ศาสตราจารย์วิชาเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell University) ศาสตราจารย์ปราสาทค่อนข้างจะคุ้นเคยกับเศรษฐกิจเอเชีย เพราะเคยทำงานที่ไอเอ็มเอฟ เกี่ยวกับเอเชีย และเคยมาพูดในงานสัมมนาที่ประเทศไทยหลายครั้ง ล่าสุดหนังสือเล่มใหม่ของเขาชื่อ “กับดักเงินดอลลาร์” หรือ Dollar Trap ชี้ว่าดอลลาร์สหรัฐยังเป็นสกุลเงินที่สำคัญมากที่สุดในระบบเศรษฐกิจการเงินโลก แม้เศรษฐกิจสหรัฐจะประสบวิกฤติเศรษฐกิจรุนแรง แตกต่างกับข้อสังเกตที่เคยมีว่า วิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐที่เกิดขึ้น จะทำให้เศรษฐกิจสหรัฐอ่อนแอ และความสำคัญของสกุลเงินดอลลาร์ในระบบเศรษฐกิจโลกจะลดลง ศาสตราจารย์ปราสาทมีความเห็นว่า ข้อสังเกตดังกล่าวคงต้องตกไป เพราะตลาดการเงินและการค้าระหว่างประเทศยังนิยมใช้เงินดอลลาร์สหรัฐเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและในการถือครองสินทรัพย์

ข้อสรุปนี้ส่วนหนึ่งมาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในช่วงสี่ห้าปีที่ผ่านมา ที่ประเทศตลาดเกิดใหม่ได้สะสมทุนสำรองทางการในระดับที่สูงขึ้นมาก หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจโลก เพื่อสร้างกันชนหรือภูมิคุ้มกันให้กับระบบเศรษฐกิจของตน ไม่ให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในอนาคต โดยถือครองทุนสำรองทางการเพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งของเงินทุนสำรองที่เพิ่มขึ้น ก็ถือเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้การผ่อนคลายนโยบายการเงินของประเทศอุตสาหกรรมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่ทำให้เงินทุนไหลเข้าประเทศตลาดเกิดใหม่ มาก ประเทศตลาดเกิดใหม่ก็ดูดซับเงินทุนเหล่านี้ ในการเพิ่มขึ้นของทุนสำรองทางการ และถือครองทุนสำรองที่เพิ่มขึ้นเป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐเช่นกัน ที่สำคัญรูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางการเงินที่ธนาคารกลางสหรัฐให้กับประเทศสำคัญๆ ในช่วงที่ตลาดการเงินโลกมีแรงกดดันมาก เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดวิกฤติในรูปแบบ Swap Line (การกู้ยืมเงินดอลลาร์ จากธนาคารกลางสหรัฐ โดยมีเงินสกุลท้องถิ่นของประเทศผู้กู้เป็นสินทรัพย์ค้ำประกัน) ก็เป็นสิ่งที่หลายประเทศหลายธนาคารกลางต้องการ ทั้งหมดนี้ชี้ว่า แม้เศรษฐกิจสหรัฐจะมีปัญหา แต่ความต้องการใช้เงินดอลลาร์ และถือครองทรัพย์สินเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐไม่ได้ลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้น

ความไว้วางใจที่ตลาดการเงินมีต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ ส่วนหนึ่งมาจากเศรษฐกิจสหรัฐเองที่ยังเป็นเศรษฐกิจที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของโลก พร้อมกับเป็นเศรษฐกิจที่มีตลาดการเงินที่ใหญ่และมีสภาพคล่องมากที่สุด ปัจจุบันทำให้เงินสกุลอื่นที่จะมาแข่งกับเงินดอลลาร์สหรัฐดูด้อยลง เช่น เงินยูโร เงินเยน และเงินหยวนของจีน ที่สำคัญความเชื่อที่ตลาดการเงินมีต่อเงินดอลลาร์สหรัฐยังมีมาก แม้เศรษฐกิจสหรัฐจะมีปัญหา ข้อเท็จจริงนี้แสดงว่าเงินดอลลาร์สหรัฐยังเป็นสกุลเงินสำคัญของเศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตามผลจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสหรัฐ จะทำให้เงินดอลลาร์อ่อนค่าลงตามปัจจัยพื้นฐานของเศรษฐกิจที่อ่อนแอลง แต่เงินดอลลาร์ควรกลับมาแข็งค่าขึ้นอีกเมื่อปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของสหรัฐปรับตัวดีขึ้น ดังนั้น ในระยะยาวใครที่เป็นแฟนเงินดอลลาร์สหรัฐคงสบายใจได้

เรื่องที่สาม ก็คือ คำเตือนของอดีตผู้ว่าการธนาคารกลางสหรัฐ คือ นายเบน เฮอร์นันเก้ ที่หมดเทอมผู้ว่าการธนาคารกลางเมื่อปลายเดือนมกราคม ปัจจุบันเป็นนักวิชาการและได้เริ่มกลับมาให้ความเห็นทางสาธารณะอีกครั้ง โดยเริ่มตอบรับการเชิญไปพูดในที่ต่างๆ โดยมีคำตอบแทน ล่าสุดไปพูดที่ประเทศแอฟริกาใต้ ที่นายเฮอร์นันเก้เตือนให้ประเทศตลาดเกิดใหม่ปรับนโยบายเพื่อรองรับผลกระทบจากการลดทอนของมาตรการคิวอี (ที่คาดว่าจะมีต่อเนื่อง) โดยแนะนำให้ประเทศตลาดเกิดใหม่ที่มีปัญหาความสมดุลทางเศรษฐกิจ คือ มีการใช้จ่ายเกินตัว มีการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและอัตราเงินเฟ้อสูง ให้ปรับนโยบายเศรษฐกิจมหภาค เพื่อลดความไม่สมดุลดังกล่าว (ทั้งนี้เพื่อลดความเสี่ยงที่จะมีต่อเศรษฐกิจ จากการลดทอนมาตรการคิวอี) การเตือนดังกล่าวในแง่หนึ่งก็ตอกย้ำว่าการลดทอนมาตรการคิวอีในสหรัฐคงมีต่อไป ทำให้ผลกระทบต่อประเทศตลาดเกิดใหม่ในแง่เงินทุนไหลออกจะมีต่อเนื่อง ดังนั้น จำเป็นที่การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของประเทศที่มีความไม่สมดุลเหล่านี้ ต้องให้ความสำคัญกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และควรมุ่งทำนโยบาย แก้ไขความไม่สมดุลที่มีอยู่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจให้สามารถรองรับความผันผวนที่จะเกิดขึ้น

ถึงแม้จะไม่มีประเด็นอะไรใหม่ แต่การให้ความเห็นของนายเฮอร์นันเก้ ยังเป็นเรื่องที่ต้องฟัง เพราะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในนโยบายการเงินสหรัฐดีที่สุดคนหนึ่ง ชาวว่านายเฮอร์นันเก้ พูดสมัยนี้ประมาณ 40 นาที จะได้ค่าเหนื่อย 250,000 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นเงินไทยก็ตกประมาณทีละสองแสนบาท ดังนั้น เมื่อนายเฮอร์นันเก้พูด ก็คงต้องฟังเพราะเป็นค่าเตือนที่มีราคา ที่น้อยคนจะได้รับการ

ยอมรับขนาดนี้หลังหมดตำแหน่งหน้าที่

วันนี้ขอแค่นี้ก่อน พบกันใหม่วันจันทร์หน้า

ที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/bandid/20140317/568861/ตัวเลขจ้างงานสหรัฐ-เงินดอลลาร์-และค่าเดือนจากเบอร์ลินน้.แก้.html>